

Izhaja vsako drugo soboto.
Naročnina:
5 Din četrtletno, 10 Din pol-
letno.

DELO

Uredništvo: Ljubljana,
Šelenburgova ulica 7/II. —
Upravništvo: Ljublja-
na, Prešernova ulica 54.

Štev. 2.

V Ljubljani, dne 10. marca 1933

Leto VI.

Nj. Vel. kralj za naš prapor

Predsednik NSZ tov. Rudolf Juvan je prejel naslednji dopis:

»Br. 181

Beograd, 17. februara 1933

Gospodine,

Na molbu Narodne strokovne zveze u Ljubljani, Njegovo Veličanstvo Kralj blagovoleo je podariti 10.000 dinara kao Svoj prilog za društvenu zastavu, koja će se razviti prilikom 25 godišnjice proslave te ustanove.

Izveštavajući Vas o ovome, molim da izvolite to saopštiti Vašim drugovima iz Narodne strokovne zveze s tim, da će Vam Uprava Dvora dostaviti označenu sumu.

V. d. Ministra Dvora,
M. ANTIĆ«

VEST o kraljevskem daru sprejema narodno delavstvo z velikim navdušenjem in globoko hvaležnostjo in vdanostjo Nj. Vel. kralju. Naše delo je deležno priznanja na Najvišjem mestu in v ponos nam bo, da se bomo lahko zbirali pod zastavo našega ljubljenega narodnega kralja.

23 milijonov za brezposelne

Pretekli teden je zboroval banovinski svet v Ljubljani, ki je bil pomemben za delavstvo, saj je sprejel izredni proračun, katerega dohodki so namenjeni izključno za omiljenje brezposelnosti. Po sklepu banovinskega sveta naj bi se potom posebnih davščin zbralo 23 milijono dinarjev, ki bi se na podlagi posebnega pravilnika razdelili po vseh občinah dravske banovine in uporabili za javna dela, kjer bi bili brezposelni zaposleni, v kolikor bi se ne izplačalo brezposelnim podpore v denarju in živilih.

O stanju brezposelnosti v dravski banovini in o nujni potrebi, da se pomaga brezposelnim je poročal na seji banovinskega sveta naš tovariš Ivan Tavčar, ki je med drugim izvajal:

Tičnega števila brezposelnih delavcev in nameščencev v dravski banovini ne vemo. Za ocenitev števila brezposelnih nam služijo statistični podatki (OUZD) in Bratovskih skladnic, Borz dela in občin. Gotovo pa ne pretiravamo, če rečemo, da nima polnega zasluzka do eksistenčnega minimuma, ali je pa brez zasluzka najmanj 50.000 delovnih oseb. Ako je od teh samo polovica družinskih očetov s povprečjem štirih družinskih članov, dobimo 150.000 oseb, katerih eksistenca je najresneje ogrožena. Ali z drugimi besedami povedamo, skoraj vsak osmi prebivalec dravske banovine nima danes onega, kar bi mo-

ral imeti, da bi kri! stroške za hrano, obleko in stanovanje.

Strašna socijalna slika splošnega obubožanja se nam odpira. Položaj je tem težji, ker brezposelnosti samo z ukrepi v okviru naše države ne moremo odpraviti. Kajti vzroki so globlji in širši, ker segajo v krizo svetovnega gospodarstva, torej v razmere izven našega območja.

Kakor se pa zavedamo resnosti položaja, ne smemo izgubiti optimizma v boljšo bodočnost. Prav posebno pa ne smemo opustiti ničesar, da vsaj omilimo brezposelnost, če jo že preprečiti ne moremo. Ves narod moramo mobilizirati, vsa sredstva zbrati, da prebrodimo najhujšo dobo. Nihče se ne sme izmikati, ali izgovarjati, da ne more pomagati. Nobene žrtve ne smejo biti prevelike, kadar gre za to, da smo z delovnim ljudstvom v njegovih najhujših urah. **Kdaj smo bolj pozvani kot danes, da vršimo svojo pravo nacionalno, državotvorno in socijalno dolžnost.**

Ze redni banovinski proračun predvideva v raznih pozicijah 1.400.000 dinarjev podpor za brezposelne delavce in nameščence ter podpor prebivalstvu, ki je drugače zašlo v težavne socijalne razmere. Pa to še ni dovolj spričo velike potrebe.

Izven okvira rednega banovinskega proračuna hočemo zbrati v bednostnem fondu še tekom tega leta znesek 23 milijonov di-

narjev za omiljenje in pobijanje brezposelnosti. Ta izredni fond naj bi dobil svoje dohodke iz izrednega prispevka delodajalcev od dejansko izplačanih mezd in prav takega prispevka od delojemalcev, ko se oprošča prispevka najskrajnejši eksistenčni minimum, dalje iz izredne doklade na davek od dobička podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov, iz izrednega davka na tantijeme, nagrade, sejne in dežurne dnevničke, provizije upravnih in nadzorstvenih svetnikov in ravnateljstva podjetij zavezanih javnemu polaganju računov, iz takse na zaposlitev inozemskih državljanov, iz kuluka, ki ga plačujejo javni nameščenci in končno iz doklade na dohodnino na obresti pri denarnih zavodih.

Iz tako zbranega denarja se bo po posebnem pravilniku podpiralo brezposelne v denarju in živilih, poleg tega se bodo pa izvršila taka investicijska dela, katerih glavni del so mezde, da bo čimveč brezposelnih prišlo do zasluzka.

In tudi vse to še ne bo dovolj. Vzgledu banovine morajo slediti občine, da tudi iz svojih sredstev dajo vse kar zmorejo za brezposelne, slediti pa morajo tudi še prostovoljne nabiralne akcije socijalnih in dobrodelnih organizacij. Ko bodo tako vsi storili svojo dolžnost, upamo, da bo brezposelnim vsaj za najhujše pomagano.

Naravno pa je, da moramo ocenjevati skrajne napore prebivalstva dravske banovine pomagati brezposelnim tudi s te strani, da se bodo nabrana sredstva uporabljala skrajno ekonomično in da se morajo za vsako ceno preprečiti vse zlorabe izdanih podpor. Izvedla se bo zato najrigoroznija evidenca brezposelnih in odločno (ter brezobzirno se bo nastopalo proti delomržežem in poklicnim prosjakom. Prebivalstvo prosimo, da v tem pogledu pomaga oblastem in tudi s svoje strani pomaga odstraniti vse one elemente, ki bi poskušali odjedati kruh onim, katerim je vsled njihove dejanske bede namenjen.

Na vse one, ki bodo poklicani, da prispevajo v okviru posebnih banovinskih doklad k omiljenju največje bede, ki je kdaj zadela naš narod, naslavljamo apel, da doprineso te svoje dajatve dobrovoljno in v zavesti, da izvršujejo svojo človečansko dolžnost, ki mora biti vedno najbližja narodu, iz katerega so izšli in ki jim je dal tudi vse, kar danes imajo. **Za ohranitev socijanega miru gre, za bratsko sožitje vseh stanov naroda, gre za izkazovanje resnične ljubezni do bližnjega, ki jo bo poplačal narod s tisočermi sadovi dela takrat, ko bo zopet lahko svobodno razmahnil svoje usivarjajoče sile!**

Več izobrazbe

Želimo več izobrazbe v socialno-političnih vprašanjih, v stvareh socialne zaščite. Poleg prirojenega razumevanja za socialne probleme današnjih dni, poleg socialnega čutenja in notranjega razpoloženja ter naklonjenosti za želje in potrebe socialno šibkejših slojev naroda, je potrebno tudi pozitivno znanje konkretnih zakonov in predpisov in pa splošna teoretična naobrazba v sodobnih socialno-gospodarskih problemih. Kdor stvari ne pozna, ne more iste dobro reševati, ji ne more biti z dušo vdan. V zamočanih borbah vsakdanjih dni pa je za vsako malo in veliko stvar treba polnih ljudi, mož odločne volje, kateri so pripravljeni, da vse škodljive ozire potisnejo v stran in da imajo pred očmi le cilj vesplošne socialne potrebe. O važnosti socialne zaščite, o potrebi socialne politike za narodov in državni gospodarski in kulturni razvoj je treba biti globoko prepričan, to prepričanje ne sme imeti formalnega značaja, pač pa mora biti najbistvenejši del duše in celotnega notranjega doživljanja in sprejemanja. Le oni, kateri živi v takem prepričanju, bo sposoben, da socialno politiko — ustvarja, da listo vodi po zdravih tirih in da tudi socialni administraciji pribori globoko vsebino in vsestrajsko uvaževanje in spoštovanje. Socialna politika je aktivno in produktivno gospodarsko ustvarjanje, ona žene gospodarsko kolesje v večnem krogetku naprej, da ne zastane, ona pospešuje kulturo, ker izravnava razredna nasprotja in s tem podčrtava kulturno in gospodarsko enakovrednost posameznika in socialnih skupin. Socialna politika je služba narodu in taktična poteza vojskovodje, da vsaka posamezna enota služi skupnemu cilju; splošnemu blagostanju in s tem utrievanju zavesti skupnosti, katero dobiva svoj najvažnejši izraz v zavesti narodne in državne skupnosti. Socialna politika je zato velevažna akcija za utrievanje narodne zavednosti in državljanške vdanosti.

Socialna izobrazba je pri nas skrajno zanemarjena. Pričenja se to pomanjkanje pri vrhu in gre skozi doli do najmanjših edinic: narodna skupščina se redko peča s socialno-političnimi vprašanji, kakor da v agrarni dr-

žavi socialnih problemov ne bi imeli. Bolj bi se morali zavedati, da so tudi kmetijska vprašanja le socialni problemi. Preveč mislimo na veleprodukcijo in na veleprodajo, premalo na malega posestnika. Ministrstvo za socialno politiko je najskromnejše ministrstvo, katero ima malo delovnih moči in malo kredita. Dela pač toliko, da varujemo videz. Isto je pri banskih upravah, pri katerih poslušajo referenti za najrazličnejše detajle: za travništvo za sadjerejo, za vinogradništvo, za obrt, za banke, za promet; za vsi obsežni kompleks socialnih potreb je komaj ena delovna sila na razpolago. V najbolj industrijskih krajih, kjer delavstvo in nameščenci tvorijo večino prebivalstva, posluje sreski kmetijski referent, za delavsko-nameščenska vprašanja ni nihče poklican, da se jim v celoti posveti. Ne moremo opaziti, da bi letni kongresi ali letne glavne skupščine naših najuglednejših slojev in stanov imele na dnevnem redu eno ali drugo vprašanje iz naše socialno-politične zakonodaje ali iz okvirja socialnih potreb naše dežele. Precej pridno rastejo izdaje najrazličnejših knjig, katere pišejo o vsem mogočem. Zelo redke so publikacije, katere bi se v celoti posvečale socialnim potrebam in nalogam časa. Dnevno časopisje je beraško na obravnavanju socialnih problemov, tudi drugače ne služi širši socialni naobrazbi naroda. Vse je dobiti v časopisju, samo resnih razmotrivanj o najresnejših dnevnih socialnih potrebah ne moremo velikokrat opaziti. Nismo sposobni, da bi vzdrževali vsaj eno izrazito socialno-politično revijo.

Šole bi morale biti šole življenja. Toda niso nam znani učni načrti, kateri bi naj skromno vsebovali tudi pouk o raznih socialnih vprašanjih. Tudi naša univerza se pri tem problemu ne zamudi posebno dolgo. Tudi obrtne in trgovske šole ne gledajo v življenje z vidika potrebe socialne vzgoje. Niti eno naših podjetij ne zaposluje strokovnjakov v vprašanih obratne higijene in obratne socialne politike!

Na celi črti — pomanjkanje socialne izobrazbe.

Zbornik delavskega zavarovanja 1922—1932

Ob desetletnem jubileju je izdal OUZD spominski spis, v katerem hoče najširši javnosti pokazati delovanje svojega uradniškega in zdravniškega aparata v minulem deceniju in obenem pojasniti važnost delavskega zavarovanja za naše gospodarske in socialne razmere. V tem smislu niso prispevali s članki samo uradniki in zdravniki, temveč tudi izvenuradne osebnosti, ki igrajo v našem gospodarskem in socialnem življenju važne vloge. Tako n. pr. najdemo poleg »Uvodne besede« g. I. Tavčarja, predsednika ravnateljstva OUZD-a lepe članke g. M. Čobala, predsednika Delavske zbornice, g. I. Jelačina, predsednika Zbornice za TOI in g. F. Uratnika, tajnika Delavske zbornice. Nekatere najvažnejše in najzanimivejše ugotovitve »Zbornika« hočemo na tem mestu reproducirati.

V času od 1. VII. 1922 do 31. XII. 1931 je predpisal OUZD sledeče prispevke v milijonih dinarjev:

Za bolezen	346
Za nezgodo	91
Za pokojnino	1
Za Delavsko zbornico	16
Za Borzo dela	16
Skupaj	470

ali blizu pol milijarde dinarjev. Od tega je bilo dne 31. XII. 1931 še 15 milijonov nepobranih prispevkov.

Nekateri največji in najvažnejši izdatki OUZD-a so bili v tem času v milijonih dinarjev:

Hranarine	102
Upravni stroški	60
Bolnice	46
Recepti	33
Zdravniki (brez zobozdr.)	34

itd. itd.

Izredna organizacija našega socialnega zavarovanja, kakršne ni nikjer drugod, je ustvarila potrebo in možnost posebnih statističnih studij, katere so eminentne važnosti ne samo za delavsko zavarovanje kot tako, ampak tudi za vse naše gospodarsko in socialno življenje.

Gibanje članov izkazuje poleg 12-mesečnega sezinskega valovanja še sedemletno konjunktorno valovanje, in sicer 4,5 leta navzgor ter 2,5 let navzdol. Sedaj je ravno naša druga povojna kriza pri kraju. Sedemletno konjunktorno valovanje smo imeli tudi pred vojsko, n. pr. krize leta 1900 in 1907.

Ženske vedno bolj poplavlajo delovni trg. Odstotek ženskih je znašal ob ustanovitvi OUZD-a 25,37% vseh članov; v letu 1931 pa že 33,49.

Statistika delavstva po industrijskih skupinah kaže, da je kriza najpreje zajela one industrije, ki proizvajajo eksistenčne dobrine,

Narodna tiskarna

LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROCBE

dočim so industrije, ki proizvajajo kulturne ali luksuzne dobrine in pa nov kapital, v glavnem vzdržale svoje obratovanje na isti višini kot pred krizo.

Pri nas prevladujejo majhni obrati (obrt). Velikih (industrijskih) obratov ima OUZD zelo malo. Obratov po enega delavca ima OUZD 13.650, obratov po 1000 delavcev ali več pa samo 3.

Starostna struktura zavarovancev kaže zanimiv pojav, da ima OUZD mnogo več mladih delavcev nego nekdanje bolniške blagajne, kar je za izvajanje zavarovanja zelo povoljna okolnost, ker so mladi delavci dobri riziki.

Celokupna letna zavarovana mezda vseh zavarovancev OUZD-a je dosegla višino 3/4 milijarde, to pomeni, da pri OUZD-u zavarovano delavstvo zasluži letno ca 1 milijardo dinarjev.

Povprečna dnevna zavarovana mezda, katera je nekoliko nižja od fiktivnega dnevnega zaslužka povprečnega delavca, je narastla od Din 17,92 v letu 1922 na Din 26,21 v letu 1931. Iz tega pa ne smemo sklepati na veliko zboljšanje delavskih plač radi fluktacij dinarske vrednosti in radi nadzorstva OUZD-a nad pravičnim prijavljanjem delavskih zaslužkov v zavarovanje.

Iz statistike bolnikov je razvidno, da oskrbuje, oziroma vzdržuje OUZD stalen kader nad 2000 bolnikov, kar znaša okroglo 2,5% vsega staleža članstva. Kadar odstotek bolnikov prekomerno naraste, poišče OUZD vse vzroke temu izrednemu pojavu in jih skuša po možnosti odstraniti. Moški so v bolniškem zavarovanju boljši riziki kot ženske. Povprečno odpade na vsakega zavarovanca letno ca 10 bolezenskih dni vezanih z delanostjo. Največ obolenj se zdravi 6 dni. Samo 1% vseh obolenj traja pol leta in samo 4‰ celo leto. Od vseh obolenj je najhujša tuberkuloza. Celih 20% vseh bremen odpade na to diagnozo. Jetiki sledijo poškodbe s 15 odstotki, boleznj prebave s 10% in reumatična obolenja istotako z 10% vse obolenj. Zanimiva in čudna je ugotovitev, da boljše plačani delavci povprečno bolj boleajo kot pa slabo plačani delavci. Veselejša je pa konstatcija, da je umrljivost delavstva za celih 40% manjša od umrljivosti predvojnega delavstva.

»Zbornik delavskega zavarovanja« toplo priporočamo vsem, najbolj pa gospodarstvenikom in socialnim borcem.

Delavci!

Pristopajte v vrste

NSZ!

Narodno strokovna zveza

Pripravljajmo se na naš veliki praznik v maju

V dneh 13. in 14. maja bomo praznovali prav svečano 25letnico ustanovitve našega pokreta. Predpriprave kažejo, da bo to ena naših največjih prireditev. Na tisoče bo onih, ki bodo ta dan korakali po ljubljanskih ulicah pod novim praporom in manifestirali za pravice delavstva.

Izvrševalni odbor je stalno in živo na delu. Tudi so na delu različni odseki, ki vršijo vse predpriprave za proslavo. Kakor kažejo poročila podružnic, pa tudi podružnice pridno delajo in se pripravljajo na pohod v Ljubljano.

Parola vseh je: 14. maja na glavni dan proslave v Ljubljano. Ta parola se širi med vsemi našimi člani in prijatelji. In ni se čuditi, če nas podružnice vprašujejo, če bodo lahko dobile posebne vlake. Mariborska oblast bo dala udeležencem poseben vlak. Že sedaj je iz samega Maribora najavljenih preko 500 članov. Kje pa so še vsi ostali kraji, ki mejijo na Maribor. Naša Gorenjska se tudi pridno pripravlja. Obljubljajo, da pridejo po večini v lepih gorenjskih narodnih nošah. Naj le pridejo. Naj bo spreved pester in naj naše delavstvo pokaže, da ljubi, kar je domačega.

Nobenega ne sme motiti, da nas loči do maja še precej časa. Čas hitro teče in kmalu bo zasijalo toplejše solnce. Takrat pa se zdrami tudi naš delavec, ki bo pohitel v belo Ljubljano na svojo proslavo.

Pa ne bo samo slovenski delavec v Ljubljani, v večjem številu pridejo tudi bratje Srbi in Hrvati, katerim se bodo pridružili tudi bratje iz Čehoslovaške in Poljske, da bo manifestacija impozantnejša in da bo vendar enkrat tudi nacionalno delavstvo pokazalo, da ima svojo internacionalo, ki pa je slovenska.

O priliki proslave bo tudi seja Jednote slovenskih narodnih strokovnih organizacij pod predsedstvom bivšega večkratnega ministra in sedanjega čehoslovaškega narodnega poslanca br. Tučnega. Ta seja bo zgodovinskega pomena, ker bo s to sejo zveza slovanske internacionale stopila v pravo življenje in v javnost.

Naše članstvo in vsi naši prijatelji naj se resno pripravljajo na majsko proslavo. 14. maja bo naš dan. 14. maja morajo odjekniti po ljubljanskih ulicah naši koraki prav trdo, 14. maja mora vsa naša armada na plan, 14. maja mora vse v Ljubljano.

Ne pozabite na parolo: 14. maja vsi v Ljubljano!

Ljubljanskim tovarišem

Ne pozabite, da se zbiramo vsak torek ob 18. uri na naše razgovore. Sedaj bodo postali ti razgovori prav važni z ozirom na proslavo 25-letnice. Ne ostajajte doma, udeležujte se društvenega življenja. Pripeljite seboj svoje prijatelje in znance. Pridobivajte organizaciji novih članov. Vsak na svoje mesto in vsi složno na delo, da bo naša proslava res veličastna.

Po volitvah obratnih zaupnikov

V januarju so se vršile volitve obratnih zaupnikov. Vzlic najboljši volji nismo mogli do sedaj še sestaviti pregledno sliko o volitvah, ker nismo dobili od vseh podružnic poročila. Ponekod se bodo vršile naknadne volitve radi vloženi pritožb. Marksisti so vpeljali le-

tos prav posebno prakso. Kjerkoli so imeli volilne odbore, so skušali onemogočiti naše liste. V nekaterih krajih so listo kratkomalo razveljavili, četudi je bilo to protizakonito. Razume se, da smo proti kršitvam zakona vložili povsod proteste in se bodo v nekaterih krajih vršile ponovne volitve. Ko prejmemo vsa poročila, bomo izčrpno poročali o rezultatih v posameznih krajih in tudi o nastopu marksistov pri volitvah.

Poziv vsem podružnicam

Izvrševalni odbor poziva vse podružnice, da mu nujno odgovore na zadnje okrožnice. Posebno važno je, da se takoj zberejo slike in podatki posameznih podružnic za spominsko knjigo, ki bo izšla ob priliki proslave. Podružnice naj pošljejo vse slike iz pokreta, ki jih imajo. Posebno važno bi bilo, da dobimo slike posameznih odborov.

Tudi prosimo vse podružnice, da nam takoj pošljejo poročila o volitvah obratnih zaupnikov. Zbirajte tudi pritožbe proti zadržanju funkcionarjev Delavske zbornice in navedite povsod konkretne slučaje in priče. Izvrševalni odbor hoče za vsako ceno napraviti tudi v tem pogledu enkrat red.

Veliko protestno zborovanje zagorskih rudarjev

V ponedeljek popoldne ob 3. uri se je vršilo pred rudniško restavracijo v Zagorju veliko protestno zborovanje zagorskih rudarjev in vsega ostalega prebivalstva. Zagorje še ni videlo tako impozantnega zborovanja, posebno obeležje pa je dalo temu zborovanju, da so se mu priključili vsi ostali stanovi in so ob 3. uri bile zaprte vse trgovine, gostilne in druge obratovalnice.

Shod je sklical akcijski odbor. Otvoril je shod načelnik II. rudarske skupine g. Krautberger, ki je pozdravil vse zborovalce in pojasnil, da je shod sklican z enim samim namenom: opozoriti merodajne kroge na počasno umiranje zagorske kotline.

Kot prvi govornik je nastopil g. Čobal, ki je podal sliko sedanjega stanja v Zagorju in poudaril, da je Zagorje bilo nekaj popolnoma industrijsko mesto, danes ima pa Zagorje nad 1000 brezposelnih in se vsa industrija počasi demontira, ljudstvo pa tira v skrajno bedo.

G. Golmajer je poročal o potovanju in intervencijah v Beogradu.

Zastopnik Narodno strokovne zveze, tovarij Kravos, se je izrekel proti naziranjju ministra za šume in rude, da ni edinole država poklicana preskrbeti dobave TPD in da ima država predvsem dolžnost skrbeti za svoje rudnike.

G. Marinček je pozdravil zborovanje v imenu Jugoslovanske strokovne zveze in je podčrtaval, da je nastopil čas, ko je treba združiti vse sile v eno samo fronto strokovnih organizacij.

Narodni poslanec g. Mravlje je navajal padeč produkcije pri TPD in izjavil, da predobro pozna razmere v zagorski kotlini, da bi jo pustil brez pomoči. Obljubil je, da bodo vsi poslanci iz Dravske banovine šli skupno s slovenskima ministroma do vseh odločujočih faktorjev in zahtevali rešitve vprašanja državnih nabav premoga pri TPD.

Govorili so še gg. Arh za Zvezo rudarjev in Šober, ki sta oba podčrtavala, da je nastopil skrajni čas, ko je treba rudarjem v revirjih TPD nujno odpomoči.

Predlagano brzojavno resolucijo so zborovalci soglasno sprejeli. Pred zaključkom zborovanja je govoril v imenu brezposelnih še g. Groznik, ki je prečital tudi resolucijo, v kateri zahteva, da se takoj pristopi k reševanju zagorskega vprašanja.

Brzojavka predsedstvu vlade.

Na velikem shodu v Zagorju je bila sprejeta naslednja brzojavka:

Predsedstvu kr. vlade v Beogradu.

Rudarsko delavstvo, nameščenci in ostalo prebivalstvo občine Zagorje in okolice, zbrano na javnem protestnem zborovanju v Zagorju dni 13. februarja:

odločno protestira proti sedanjemu načinu zapostavljanja privatnih rudnikov napram državnim pri nabavah premoga državnim železnicam.

Zahteva odločno, da se te nabave v bodoče deli po ključu iz leta 1929.

Dosedanji način postopanja, ki splošno škoduje gospodarstvu Dravske banovine, je predvsem zadel tukajšnje prebivalstvo, ki je vsled tega prišlo v skrajno bedo in obup, čemur bo sledila katastrofa, če se to stanje ne izboljša.

Nekaj pretresljivih sličic z zagorskega shoda.

Vzlic lepemu solncu je bilo prav mrzlo v zagorski kotlini v času, ko so se zbirali prebivalci te nesrečne kotline na zborovanje. Pa ni mrzaz nobenega zadržal doma. Vse živo in zdravo je šlo na shod. Na stotine in stotine je bilo žena z otroci. In da ste videli te otroke. Na pol goli so stali nekateri in šklepetali z zobmi, pa s svojimi očesci zrlji tja proti govorniškemu odru. Ko so njih mamice zajokale, so zajokali tudi ti otročiči, da je zazeblo vse, ki so stali okrog njih, prav do srca. Ubogi taki otroci, ki že v rani mladosti pogrešajo kruha in morajo s starši na taka zborovanja.

Stojim tik govorniškega odra. Poleg mene stoji žena, upadlega lica, izmučenega pogleda in skrajno bedno oblečena. Za roko drži fantiča kakih 5 let, pri njej stoji dekle in fant 12 let. Napeto poslušata govornike, tu pa tam izpusti krič: kruha nam dajte, mi smo lačni, in v refrenu ponavljajo otroci: lačni. Z odra odmevajo besede, da je treba to ubogo ljudstvo nasiti, da se ga ne sme pustiti umirati gladu. Žena v krčevit in glasen jok, otroci z njo. In kmalu je jokala vsa njena okolica.

V ozadju stoji izmučen rudar. Ves betežen, ves premražen. Poslušata napeto in odobrava. Ko pa se zasliši glas, da je treba tudi kronskim upokojencem pomagati, ker polagoma v pomanjkanju umirajo, se zaleskečeta na obrazu starega moža dve debeli solzi in za njima še druge. Mož se mi je globoko zasmilil. Na stara leta si je s svojim delom prislužil — solze in stradanje.

Ne govori, ne brzojavke, ne odobravanja, solze nedolžnih otrok in starih mož naj bodo najjačji glasniki velike bede, ki vlada v Zagorju in okolici. To ljudstvo resnično strada in zato mu moramo za vsako ceno pomagati. Otrajmo solze, dajmo ljudstvu dela in z njim kruha. Drugega itak to ubogo ljudstvo ne prosí.

Volitve obrat. zaupnikov pri ljubljanskem tramvaju

Koncem januarja so se vršile pri ECŽ volitve obratnih zaupnikov. Vloženi sta bili dve listi, in sicer ona Narodne strokovne zveze in marksistična. Prva je prejela 89 glasov in tri mandate, druga pa 69 glasov in 2 mandata ter tretjega z ostankom. Napram volitvam lanskega leta je prva lista narasla za 37 glasov, medtem ko so marksisti nazadovali za 35 glasov. Letos so šli marksisti z vso bojevitostjo v borbo in jim je pri samih volitvah pridno sekundiral tudi zastopnik Delavske zbornice, kar pa jim ni pomagalo, da ne bi bili poraženi. Vzlic volitvam pa zaupniški zbor še ni stopil v akcijo po krivdi marksistov, ki si lastijo pravico do starešine zaupnikov, četudi so dobili manj glasov kot naša lista in tudi tretjega zaupnika le z ostankom. Vršili sta se že dve seji in tudi razgovori o razdelitvi funkcij. Marksisti vztrajajo, da dobe starešino, češ, da so ga imeli skozi vsa leta in da je njihov starešina že izvežban v tem poslu. Zastopstvo Narodno strokovne zveze pa vztraja na tem, da dobi starešinstvo ona lista, ki je dobila največ glasov. Vse kaže, da bodo pri ECŽ nove volitve ali pa ostanejo po krivdi marksistov letos brez zbora obratnih zaupnikov. Naj se zgodi karkoli, odgovornost za to nosijo marksisti, ki imajo prevelik apetit.

Protestiramo

Z vseh strani nam prihajajo pritožbe proti zadržanju predstavnika Delavske zbornice pri volitvah obratnih zaupnikov. Gospod, ki je zastopal to na pol oficijelno delavsko institucijo, je povsod nastopal kot predstavnik marksistične liste. Narodna strokovna zveza bo storila primerne korake, da se taki nastopi tega gospoda docela onemogočijo. Protestirati pa moramo odločno, da se Delavska zbornica izrablja v strankarske namene. Kdor ne zna biti objektivno, naj ostane doma.

Najresnejše opozorilo onim, ki se jih tiče

Iz Maribora prihajajo stalno pritožbe proti vsakodnevnim napadom na naše člane. Nemška podjetja odpuščajo delavce samo iz razloga, ker so organizirani v narodni delavski organizaciji. Prav zadnje dni je tvrdka Bacher odpustila našo članico, ker je organizirana pri naši organizaciji. Afront nemških podjetnikov proti našim članom podpirajo z vso silo marksisti, ki ščuvajo podjetnike proti vsemu, kar je nacionalnega. Pri tem se poslužujejo najneverjetnejših izmišljotin, češ, da se delavstvo organizira v nacionalni strokovni organizaciji, ker hoče popolnoma uničiti Nemce. To so sicer smešne, ampak obenem prav resne stvari. Podružnica zbira vse take napade in bomo v svojem času spregovorili na merodajnem mestu prav resno besedo proti tem napadom.

Kemični delavci v Hrastniku se organizirajo

Kemični delavci v Hrastniku so izrekli željo po strokovni organizaciji. Mala peščica jih je sedaj organiziranih pri marksistih, medtem ko večina sploh ni organizirana. V zadnjem času se pripravlja ustanovitev podružnice NSZ v Hrastniku, v katero bodo predvsem vstopili delavci kemične tovarne v Hrastniku. V kratkem se bo vršil tozaševni sestanek. Misel naših tovarišev v Hrastniku toplo pozdravljamo.

Izredno lepo člansko zborovanje jeseniške podružnice

Podružnica na Jesenicah je sklicala za v nedeljo 22. I. dopoldne člansko zborovanje v Sokolski dom. Z ozirom na važnost dnevnega reda se je tega sestanka udeležilo izredno veliko članstva. Občni zbor je otvoril podružnični predsednik tov. Kralj, ki je uvodoma pozdravil predsednika NSZ tov. Rudolfa Juvana in sporočil, da je članski sestanek sklican z ozirom na bližajoče se volitve obratnih zaupnikov in pa da članstvo sliši poročilo centralnega predsednika.

Predsednik tov. Juvan je potem v daljšem govoru poročal o aktualnih delavskih vprašanjih in se predvsem bavil z lokalnimi jeseniškimi vprašanji in z volitvami obratnih zaupnikov. V svojem nadaljnjem govoru je žigosal početje tkzv. punktašev, ki so pričeli pravo gonjo proti državnemu edinstvu. Nadalje se je govornik bavil z vprašanjem Delavskih zbornic, borz dela in drugih socialnih zavodov. Podal je sliko o delovanju teh zavodov in podčrtal naloge, ki bi jih te institucije morale vršiti. Njegovo precej obširno poročilo so vzeli zborovalci z odobravanjem na znanje.

Govorili so še drugi govorniki iz vrst domačega članstva, nakar je bila soglasno sprejeta resolucija proti punktašem in škofovski poslanici in je nato tov. predsednik Kralj zaključil lepo uspelo člansko zborovanje.

IX. redni občni zbor podružnice v Stražišču

V nedeljo 12. februarja se je vršil v Stražišču 9. redni občni zbor naše podružnice. Občni zbor je ob 13. uri otvoril predsednik tov. Tomaž Kavčič, ki je pozdravil prav številno zbrane člane in članice ter posebej delegate centrale. Za tem je podal prav lepo predsedniško poročilo, katerega so zborovalci soglasno odobrili. Tajnik tov. Oman Valentin je podal kratko, a jedrnat tajniško poročilo, ki je pokazalo prav lep napredek podružnice. Finančni minister podružnice tov. Franc Hafner je poročal o stanju blagazne, v kateri ima podružnica skoro 4000 dinarjev, kar je v da-

našnjih dneh lep znesek. Nadzorstvo je poročalo, da je pregledalo poslovanje blagajnika in našlo vse v najlepšem redu ter predlaga blagajniku absolutorij in zahvalo. Oboje je bilo soglasno sprejeto.

Vršile so se nato volitve novega odbora. Soglasno in z navdušenjem je bil izvoljen naslednji novi odbor: predsednik tov. Tomaž Kavčič, podpredsednik tov. Leo Kovačič, tajnik tov. Valentin Oman, blagajnik tov. Franc Hafner, odborniki tov. Ludvik Česen, Janez Hafner, Vinko Bernik, Ana Ovin, Miha Kramar, namestniki tov. Anton Oman in Janez Oman, nadzorstvo tov. Nikolaj Gros, Fortunat Rechberger in Jožef Kavčič.

Po volitvah je pozdravil zborovanje tajnik tov. Kravos, ki je podal tudi izčrpno poročilo o aktualnih delavskih vprašanjih. Bavil se je tudi z dogodkom v »Jugobruni«, kjer so stopili v stavko delavci enega oddelka, 27 po številu, ker so hoteli prisiliti podjetje, da takoj odpusti enega izmed naših članov iz dela. Stavkujoče vodijo marksisti, ki so iz političnega nasprotstva hoteli imeti žrtev iz naših vrst. Ker pa je naš član dober delavec, ki ni zagrešil nobenega dejanja, radi katerega bi ga moralo podjetje odpustiti, je podjetje odpustilo vseh 27 stavkujočih. NSZ je takoj podvzela korake, da se zapeljani delavci vzamejo nazaj v tovarno. Tov. Kravos je obsodil one, ki v svoji politični mržnji gredo tako daleč, da zahtevajo od podjetja, da v teh težkih časih odpusti političnega nasprotnika in potem zapelje nedolžne ljudi v stavko radi tega. NSZ ne pozna fanatizma, ki bi preko podjetja zahtevala žrtve. Objubil pa je, da bo NSZ vzlic vsemu pokazala, da stoji za onimi, ki so bili po marksistih zapeljani. Tajnik se je zahvalil predsedniku podružnice tov. Kavčiču, ki je v tej zadevi pokazal vso ljubezen delavca do sodelavca. Vzlic temu, da so marksisti stopili v stavko in zapustili delo radi našega člana in so bili potem od podjetja odpuščeni, je predlagal, da se jim pomaga in pozabi na to, da so hoteli uničiti družinskega očeta, ker je njihov politični nasprotnik.

Druga najnujnejša skrb za brezposelne

Osnovni socialni in gospodarski problem celega sveta je vprašanje, kako zmanjšati število brezposelnih odnosno, kako na drug način dati brezposelnim vsaj skromno možnost preživljanja. Brezposelnost je barometer svetovnega gospodarskega stanja in izraz večje ali manjše krize v posameznih državah. Vsa velika modrost, gospodarska, politična in finančna uglednost velikih državnikov je pri kraju, ako niso sposobni, da ugodno rešijo ali vsaj ublaže problem brezposelnosti v svojih državah. Pojav brezposelnosti, zlasti v taki obsežnosti, v kakršni se kaže danes, je dokaz, da v gospodarskem kolesju ni vse v redu, da sedanji gospodarski red ni sposoben dajati ljudem trajno kruh in zaslužek, ta pojav kriči po temeljnih reformah vsega gospodarskega življenja, po preustrojitvi cele človeške družbe in reda, po katerem se danes ravnaajo dejanja in nehanja te družbe. Morda si bodo posamezne države mogle še en čas pomagati z raznimi vsakoletnimi »injekcijami« v obliki pomožnih akcij, v obliki organiziranja večjih ali manjših javnih zasilnih del, v obliki otvoritve izrednih kreditov za podpiranje brezposelnih, — toda trajno ta zdravi-

ne morejo več učinkovati. Ker je bolezen celega gospodarskega organizma že preveč napredovala in se je globoko zagrizla v bistvo življenja tega organizma. Vse, kar se danes v akcijah za podpiranje brezposelnih ali za odstranitev ali vblažitev brezposelnosti stori, pa naj bodo to državne, lokalne ali celo mednarodne akcije, je igračkkanje s problemom in zastiranje oči pred praviim dejstvom. Toda problem se pojavlja v taki strašni grozoti in v taki neizprosni in nevideni intenziteti, da vse še tako umetno in prebrisano slepomišenje mimo jedra stvari, ne bo rešilo »lepil« starih konservativnih gospodarskih oblik življenja sodobnega človeka. Bliža se nov duh.

Predsednik ameriških držav g. Hoover je pred leti imenoval posebno komisijo, katero so sestavljali najbolj resni in učeni gospodarstveniki in sociologi, da preštudira sedanje gospodarsko stanje še vedno zelo bogate Amerike in da na podlagi tega študija nato izdela svoje mišljenje v pogledu reform, katere so potrebne za podvig in zaščito gospodarskega življenja. Komisija je vztrajno delovala več let in je sedaj izročila vladi svoj izdelek. In glejte presenetlji-

Slike upravnega odbora

Po svoji zadnji seji se je upravni odbor slikal. Slike so gotove in prav lepo izdelane. Dobijo se v tajništvu NSZ. Velike po 30 Din, male po 6 Din. Podružnice naj z naročilom pošljejo tudi denar. Na naročila brez denarja se ne bo oziralo.

Občni zbor je pozdravil tudi stražiški župan g. Anton Križnar, ki je izrazil svoje zadovoljstvo, da se delavstvo složno bori za svoje pravice. Obljubil je, da bo vedno podpiral težnje narodnega delavca in da bo tudi kot župan podpiral brezposelne delavce, katerih je vedno več. Besede g. župana so sprejeli zborovalci navdušeno.

Zastopnik podružnice iz Kranja tov. Žerjal je pozdravil občni zbor v imenu kranjske podružnice in se bavil potem z nekaterimi lokalnimi zadevami.

Ko je spregovorilo po nekaj besed še nekaj zborovalcev, je predsednik tov. Kavčič zaključil prav lepo uspelo zborovanje.

Zanimiva so bila izvajanja tov. Poličarja, ki je orisal borbo marksistov potem, ko je bila vložena lista NSZ za volitve obratnih zaupnikov. Naše posamezne kandidatke so napadali, jih opljuvali, jim grozili in jih psovali. Tudi njega so napadli, mu razbijali okna in potrgali polkna ter ga sramotilno risali na zidovih, vse to pa ni pomagalo, da ne bi narodno delavstvo nastopilo pri volitvah. Tudi dejansko so se lotili naših ljudi in jih pretepali. Ko je dospelo vse na vrhunec in so marksisti v svoji slepi strasti po nadvladi vrgli na cesto 27 ljudi, pa so ravno isti ljudje, ki so naše napadli, hodili okrog napadenih in jih prosili, naj pomagajo in pozabijo vse napade. Tako podana slika je pokazala vso nizkotnost marksistov, ki se ne strašijo nobenih sredstev za dosego nadvlade pri delavcih.

Podružnica v Stražišču je s tem svojim občnim zborom pokazala, da se zaveda velike misije, ki jo ima med delavstvom.

vo dejstvo: v najbolj individualistični državi, tam, kjer je svoboda gospodarskega življenja bila osnovno načelo vsega življenja v državi, v kateri je kapitalizem dosegel največji razmah in kateri vse države sveta dolgujejo ogromne svote, so največji učitelji brez olepšavanja morali priznati, da je gospodarsko življenje treba osvoboditi spon gospodarskega liberalizma in kapitalističnih metod — da je treba gospodarsko življenje na celi črti in do vseh potankosti socializirati ter s tem osvoboditi človeka od surove nadvlade stroja in drugih kapitalističnih produkcijskih sredstev. Gospodarsko uveljavljanje je preurediti tako, da bo ono sposobno, da trajno daje kruha in obstoj delovnim silam naroda. Svet je tako širok in tako strašno bogat, da je nerazumljivo in neodpušljivo, da je 25 milijonov ljudi lačnih in brez dela, pri tem pa kapitalisti zažigajo žitne sklade in mečejo kavo v morje! — Zato se mora najti drug način sožitja na zemlji, v katerem taka čudna, socialno strašna nasprotja ne bodo mogoča. Če klic po temeljiti preureditvi gospodarskega življenja v smeri temeljitejšega in trajnejšega uvaževanja koristi in potreb delovnih ljudi velja celo za Ameriko, koliko bolj mora ta zahteva veljati za gospodarsko

Občni zbor podružnice NSZ v Medvodah

Podružnica NSZ v Medvodah je imela v nedeljo 5. t. m. svoj redni letni občni zbor v gostilni Ane Mrak v Goričanah. Občni zbor je bil prav dobro obiskan in ga je vodil predsednik tov. Černe. Po otvoritvenem govoru je podal tov. predsednik tudi poročilo o delu podružnice. Poročala sta nato tov. tajnik in blagajnik ter sta bili njiju poročili soglasno odobreni. Na predlog revizijskega odbora je bil podan tov. blagajniku absolutorij.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik tov. Simon Turk, podpredsednik Mihael Gaber, tajnik Franc Bukovec, blagajnik Ivan Križaj, odborniki Franc Krmel, Feliks Tratnik in Franc Keber, preglednika računov tov. Franc Peternel in Alojz Gabrovec.

Po volitvah se je razpravljalo o proslavi 25letnice in je bil napravljen sklep, da se vse članstvo iz Medvod in bližnjih krajev korporativno udeleži proslave v Ljubljani. Pobirali so se tudi prispevki za prapor centrale.

Ko so se rešila še nekatera druga vprašanja, je tov. predsednik zaključil lepo uspelo zborovanje.

Občni zbor NSZ v Žireh

Naša marljiva podružnica v Žireh je imela v soboto, dne 21. I. 1933 svoj redni letni občni zbor, ki se je vršil ob 20. uri v dvorani Sokolskega doma. Občni zbor je bil izredno lepo obiskan in mu je prisostvoval tudi zastopnik centrale tov. Kravos.

Predsednik tov. Rudolf Drmota je otvoril občni zbor in podal svoje predsedniško poročilo, ki se je soglasno odobrilo. Za njim je poročal podružnični tajnik tov. Franc Oblak, ki je podal prav lepo pregledno sliko o delu podružnice. Podružnični blagajnik tov. Fran Jesenko je poročal o njegovem resoru in s tem spopolnil poročila odbora. Na predlog revizorjev je bil podan odboru in blagajniku absolutorij.

Občni zbor je na predlog tov. tajnika izkazal čast umrlemu članu tov. Jerneju Kokalju s tem, da so vsi zborovalci vstali raz sedežev in mu zaklicali »slava!«

šibkejšo Evropo. Najizrazitejši predstavniki sedanjega družabnega reda in vsi vneti zagovorniki gospodarske svobode v kapitalistični produkciji morajo radi ali neradi priznati, da postoječi gospodarski sistem ne osrečuje narodov, da on povzroča čimdalje večje obubožavanje narodov. Zagovorniki gospodarskega liberalizma vedno glasneje kličejo: država pomagaj, mi ne moremo več naprej. In res, poseg države v gospodarsko življenje naroda je vedno pogostejši in intenzivnejši — zato mi več ovire, da je ta poseg tudi tak, da do bistva spremeni lice sedanje gosp. slike v državah in v narodih.

Naravno je, da brezposelni ne morejo in ne smejo umirati v obcestnih jarkih. Toliko je vendarle že napredovala socialna kultura narodov od časov temnega srednjega veka sem. Države za brezposelne skrbe na različne načine. Tozadevni izdatki gredo v velike milijarde — v pretežni večini na neproduktivni način. Skrbstvo za brezposelne je popolnejše tam, kjer ono sloni na oblikah zavarovanja, ker ima tu zavarovanec pravo, da svoje zahtevke tudi iztoži. Primitivna in nesocialna je pomoč seveda tam, kjer se nudi v obliki miloščin navadno pod naslovom »pomožnih akcij«. Seveda, tudi miloščine dosegajo visoke zneske.

Delegat centrale tov. Kravos se je potem v daljšem govoru bavil z vsemi delavskimi vprašanji, socialnimi institucijami in punktacijami dr. Korošca. Ob koncu svojega govora je predložil resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik tov. Rudolf Drmota, podpredsednik Franc Kavčič, tajnik Franc Oblak, blagajnik Franc Jesenko, odborniki: Matevž Ivanov, Alojz Kolenc, Anton Končan, Vinko Gladek in Anton Bogataj; nadzorstvo tov. Pavel Zajc in Delfin Mrovlje, za njuna namestnika pa tov. Matevž Oblak in Jernej Peternel.

Po volitvah se je vršil razgovor o proslavi 25letnice obstoja NSZ ter se je sklenilo, da pohitijo člani iz Žirov v kar največjem številu na to proslavo. Tudi se je sklenilo uvesti zbirko za prapor.

Občni zbor je zaključil tov. predsednik Drmota potem, ko se je članstvu zahvalil za izkazano mu zaupanje.

Občni zbor podružnice NSZ v Kranju

Podružnica v Kranju je imela na Svečnico svoj redni letni občni zbor, ki se je vršil v Sokolskem domu. Občni zbor je bil izredno dobro obiskan in mu je prisostvoval tudi predsednik NSZ tov. Juvan iz Ljubljane.

Občni zbor je vodil tov. Žerjal, ki je podal tudi predsedniško poročilo. Sledila so poročila ostalih odbornikov in so vsa pokazala izredno lep napredek mlade podružnice. Po poročilih odbora je pozdravil občni zbor tov. Juvan, ki je potem imel tudi daljši govor o delavskih vprašanjih. Prav odločno je nastopil tudi proti punktašem in vsem onim, ki rovarijo proti državi. Obsodil je tudi zadržanje cerkvenih krogov napram Šokolstvu in predlagal tozadevno resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta.

Po poročilih je bil izvoljen nov odbor, kateremu na čelu stoji predsednik tov. Cigler Karel.

Odbor se je na svoji prvi seji naslednje konstituiral: predsednik Cigler Karel, podpredsednik Derča Ivo, tajnik Verčon Vlado,

Vsi ogromni izdatki za brezposelne skušajo zdraviti samo posledice, katere povzročajo sedanji gospodarski red. Ako bi se ti zneski uporabljali za odstranitev vzrokov teh posledic, bi se jedra stvari skrbnejše in učinkovitejše dotaknili. Začeli bi se hitreje približevati postopni reorganizaciji celotnega gospodarskega sistema.

Brezpogojno drži eno: kdor na bodočnost države in naroda misli resno, mora vprašanje brezposelnosti prijeti reševati kot sestavni del in nujno posledico današnjega gospodarskega in pravnega reda in mora poiskati vzroke brezposelnosti ter te prijeti sistematično odstranjevati.

Tej osnovni potrebi se mora prilagoditi celotna državna gospodarska in finančna politika. S to politikom mora biti izraževana prva in najvažnejša skrb za problem brezposelnosti. Vsako letno »miloščinarstvo« po pomožnih akcijah in izrednih kreditih potom izrednih davščin na najširše sloje naroda, problema niti za ped ne premakne iz mrtve točke.

Če je danes prva skrb v tem, da nujno lačne nasitimo, mora tej skrbi neposredno in takoj slediti druga temeljitejša skrb s trajnejšim učinkom.

blagajničarka I. Pogačnik Polonca, blagajničarka II. Blažun Amalija, odborniki: Žerjal Drago, Tomc Rezika, Poličar Miha, Jereb Miha, Križnar Anton, Regberger Ana in Ana Cvenkel; revizorja Žižmond Viktor in Prinčič Andrej.

Na občnem zboru se je med drugim razpravljalo tudi o proslavi 25letnice, ki se bo vršila v maju v Ljubljani in se je apeliralo na članstvo, da se te proslave udeleži v kar največjem številu. Tudi se je razpravljalo o položaju delavstva v Kranju in so bili v svrhu zaščite delavcev napravljeni potrebni sklepi.

Podružnici je na lepo uspelem zborovanju le čestitati.

Občni zbor podružnice NSZ v Mariboru

Podružnica v Mariboru je imela svoj redni občni zbor v nedeljo 5. februarja dopoldne v društvenih prostorih v Delavski zbornici. Občni zbor je bil izredno dobro obiskan in mu je prisostvoval tudi centralni predsednik tovariš Juvan.

Iz poročil odbora je bilo razvidno, da podružnica izredno dobro napreduje. Ugotovilo se je pa tudi, da nekaterim nemškimi podjetnikom ni všeč, da se delavstvo organizira v nacionalni strokovni organizaciji. Dogodilo se je več primerov, ko so nemška podjetja odpustila delavce samo iz tega razloga. Naši delavci se morajo zaščititi pred nemško objestnostjo. Tudi se je na občnem zboru kritiziralo delo uradnika ekspoziture Delavske zbornice, ki je preveč angažiran za gotovo strokovno organizacijo in je skoro več njen tajnik kakor pa tajnik Delavske zbornice. Proti temu se je sklenilo vložiti protest na merodajnem mestu.

Po poročilih odbora, ki so bila vsa soglasno odobrena, je bila odboru izrečena zahvala za njegovo delo in podan absolutorij.

Predsednik tov. Juvan je pozdravil občni zbor in imel daljši govor o položaju delavstva s posebnim ozirom na mariborske razmere. Njegov obširni govor so vzeli zborovalci z vidnim navdušenjem na znanje.

Pri volitvah novega odbora je bil izvoljen novi odbor, kateremu na čelu stoji priznani delavski voditelj tov. Tone Bajt.

Podružnici želimo tudi v bodoče kar največ uspehov.

Občni zbor podružnice NSZ na Lokah

Tudi naša podružnica na Lokah je imela svoj občni zbor. Vršil se je v nedeljo 5. t. m. in je bil prav dobro obiskan. Centralo je na njem zastopal blagajnik tov. Davorin Stopar, ki je po poročilih odbora imel daljši govor, v katerem se je dotaknil različnih delavskih vprašanj.

Po vseh poročilih, katera so zborovalci soglasno odobrili, je bil znova izvoljen dosedanja odbor, kateremu članstvo popolnoma zupa.

Podružnični občni zbor je potem razpravljal o stanju rudarjev in sklenil naprositi centralo, naj znova pokrene vprašanje preskrbe rudarjev iz Zagorja in okolice, ki silno trpi pod današnjimi težkimi razmerami. Obravnavalo se je potem nekaj lokalnih vprašanj in tudi o proslavi 25letnice. Storjen je bil sklep, da se po možnosti udeleži vse članstvo majške proslave v Ljubljani.

Občni zbor podružnice v Senovem

Podružnica v Senovem je imela svoj občni zbor v nedeljo 19. febr. dopoldne ob 10. uri v rudniški restavraciji. Občnega zbora se je udeležilo še precej članstva in ga je vodil predsednik tov. Miha Brilej, ki je uvodoma pozdravil župana tov. dr. Benedičiča in zastopnika centrale tov. Kravosa ter vse navzoče zborovalce. Za njim sta poročala tajnik tov. Strman in blagajnik tov. Guček. Vsa tri poročila so bila vzeta z odobravanjem na znanje in se je na predlog revizorjev dal odboru in blagajniku absolutorij. Nato je v daljšem govoru poročal o aktualnih vprašanjih tajnik tov. Kravos, ki se je dotaknil predvsem perečega rudarskega vprašanja in niza drugih važnih delavskih vprašanj. Za njim je pozdravil občni zbor župan dr. Franjo Benedičič, ki je poudaril nujno potrebo, da nacionalno delavstvo strne še bolj svoje vrste, kar mu bo gotovo le koristilo. Kot soustanovitelj podružnice NSZ želi, da bi podružnica razmahnila svoja krila in pridobila čim več novega članstva. Govor priljubljenega župana tov. dr. Benedičiča so zborovalci vzeli z navdušenjem na znanje.

Sledile so nato volitve novega odbora in so bili soglasno izvoljeni v odbor: za predsednika tov. Miha Brilej, za podpredsednika Avgust Vizovšek, za tajnika Franc Strman, za blagajnika Miha Guček, za odbornike: Franjo Vrečko, Alojz Bračun, Franc Vojtovsky, Fr. Grilc, Viktor Zupanc in Anton Omerzel, za revizorja Viktor Sadar in Drago Pečnik, nju namestnika Ignac Jurges in Ignac Poznič.

Predsednik tov. Brilej je zaključil lepo uspeli občni zbor z pozivom, naj se članstvo pripravlja na pohod v Ljubljano ob priliki 25-letnice našega pokreta.

Popoldne ob 14. uri se je vršilo predavanje o jugoslaviji v telovadnici šole. Predaval je tov. Kravos. Dvorana je bila nabito polna in je predavanju prisostvovalo okrog 300 ljudi.

Ustanovitev naše podružnice v Kamniku

Naši zavedni delavci v Kamniku so si ustanovili svojo podružnico Narodno strokovne zveze na ustanovnem občnem zboru, ki se je vršil v nedeljo 25. januarja t. l.

Ustanovni občni zbor se je vršil v gasilskem domu in se ga je udeležilo izredno lepo število kamniškega delavstva, predvsem onega iz smodnišnice. Občni zbor je otvoril tovariš Franc Šimenc, ki je podal kratko poročilo o delu pripravljalnega odbora. Za njim je govoril sreski veterinar g. Ravtar, ki je pozdravil zbrano delavstvo in izrekel svoje zadovoljstvo, da dobi tudi Kamnik organizacijo narodno zavednega delavstva. Zastopnik centrale tov. Anton Varšek je pozdravil ustanovno zborovanje kamniškega delavstva in poročal o aktualnih delavskih vprašanjih ter dokazoval nujno potrebo strokovnih organizacij. V imenu centrale NSZ je obljubil novi podružnici vso podporo in ji želel obilo uspeha pri delu.

Prečitana so bila nato društvena pravila, katera je občni zbor soglasno osvojil.

Pri volitvah odbora je bil za predsednika izvoljen tov. Franc Šimenc, ki je od vsega početka pokazal veliko razumevanje za strokovni pokret delavstva.

Ob koncu zborovanja je bila soglasno sprejeta resolucija proti Koroševim punktacijam in proti napadom na Sokola.

Našo novo podružnico prav iskreno in toplo pozdravljamo in ji želimo obilo uspeha. Ravnotako toplo pozdravljamo vse naše nove tovariše iz Kamnika.

Srbski in hrvatski bratje se pripravljajo

Glavni odbor Jugoslovenskih nacionalnih radniških sindikata v Beogradu nam sporoča, da se vršijo žive priprave za izlet delavcev v Ljubljano ob priliki proslave 25-letnice. Že sedaj je mnogo prijav, posamezne podružnice pa zbirajo prijave še naprej in pričakujejo, da pride prav lepo število gostov na našo proslavo. 5. marca se je vršilo v ta namen posebno zborovanje v Beogradu in so temu zborovanju prisostvovali delegati iz vse države. Na zborovanju je poročal delegat NSZ o postanku narodno strokovnega pokreta pri nas in zantiresiral naše brate o naši velikih proslavi.

Stavbinski delavci so si ustanovili v okviru NSZ svojo posebno stanovsko organizacijo

Stavbinski delavci so imeli pri podružnici NSZ v Ljubljani svoj poseben odsek, ki je štel iz dneva v dan večje število članstva in se je jelo članstvo oglašati tudi iz drugih krajev naše banovine. Vse to je odboru odseka dalo misliti, da bo treba poskrbeti za stavbinsko družino posebno organizacijo in se tako osamosvojiti.

Po kratkih predpripravah je odsek sklical za v nedeljo, dne 22. januarja v predavalnico Delavske zbornice ustanovni občni zbor Zveze zidarjev, tesarjev in delavcev gradbene stroke.

Občni zbor je bil nenavadno dobro obiskan in je bila predavalnica veliko premajhna, da bi mogla sprejeti vase vse zborovalce. Mnogo njih je ostalo na hodniku, mnogo jih je pa tudi moralo oditi. Ob določeni uri je otvoril ustanovno zborovanje tov. Simon Galjot, ki je pozdravil zborovalce in podal sliko o delu pripravljalnega odbora odnosno odseka. Prečitana so bila nato nova Zvezina pravila, katera je občni zbor v celoti osvojil.

V imenu NSZ je ustanovno zborovanje pozdravil tajnik tov. Kravos, ki je izrekel svoje zadovoljstvo, da so tudi stavbinski delavci dobili enkrat svojo posebno organizacijo. Obljubil je, da bo NSZ kot doslej pomagala stavbinskemu delavstvu. Ob koncu svojega govora je predlagal resolucijo proti punktacijam in proti napadom na viteško sokolsko organizacijo. Resolucijo so zborovalci soglasno odobrili.

Nato je bil izvoljen naslednji odbor nove Zveze: predsednik tov. Simon Galjot, podpredsednik tov. Fekonja, odborniki tov. Humar, Vižintin, Petaros, Zabukovec, Košir, Futač, Žnidaršič, Rojšek, Vlaž in Rafael Pavlin, Uršič, Koren, Vizler in Jakončič, v nadzorstvo pa tov. Devetak, Oberdank in Benedičič.

Po izvolitvi odbora so se razpravljala še notranja društvena vprašanja, nakar je novo izvoljeni predsednik tov. Galjot zaključil izredno uspeli ustanovni občni zbor.

Iskreno pozdravljamo v naših vrstah novo Zvezo in vse članstvo te nove organizacije.

Iz tajništva

Tovarišu Gradišniku, Guštanj: Tvoj dopis prejeli, pa ga ne moremo objaviti zaradi zakona o tisku. Sicer pa je škoda vsakega polemiziranja z marksisti. Pojdite mirno preko vseh napadov in se ne ozirajte na grobijamstva faliranih marksistov. Končni obračun bo pokazal, da ste imeli vi prav. Pozdravljeni!

Izdajatelj: Dr. Josip Bohinjec. Urejuje Ivan Tavčar. Za Narodno tiskarno odgovoren: F. Jezeršek.